

Крайова - Калафат

Descriere

Манастирът Маглавит

Descriere

Първата църква е построена през 1935 г. от няколко местни жители на мястото, където овчарят Петраке Лупу видял на 31 май 1935 г. "един старец с бяла брада [...] който стоял като че на две длани над земята". През 1935 г. в няколко поредни петъчни дни, Петраке Лупу вижда *Стареца*, който му дава заръки за света и наставления за Църквата, за правилната вяра. Скоро в Маглавит започват да пристигат по няколко хиляди вярващи дневно. В местността, където били получени откровенията, построили кръстове, оброчни камъни и дори амвон за проповед. На 14 септември 1935 г. е поставен крайъгълният камък на бъдещия манастир, като са изпратени и няколко монаси. Постепенно на брега на р. Дунав се създава и малка женска монашеска общност. Изграждането на манастира преминава през бурни етапи за период от 70 години. През 1936 г., започва издигане на различни постройки, но с доста бавни темпове. Втората световна война и последвалото установяване на комунистическия режим довеждат до разрушаване на манастира. Монашеският живот е възобновен едва през 1990 г., когато възстановителните работи са възобновени. До 2006 г. обаче работата върви тромаво. От 2010 г. Маглавитският манастир е женски. В момента строителните работи са почти завършени.

Harta

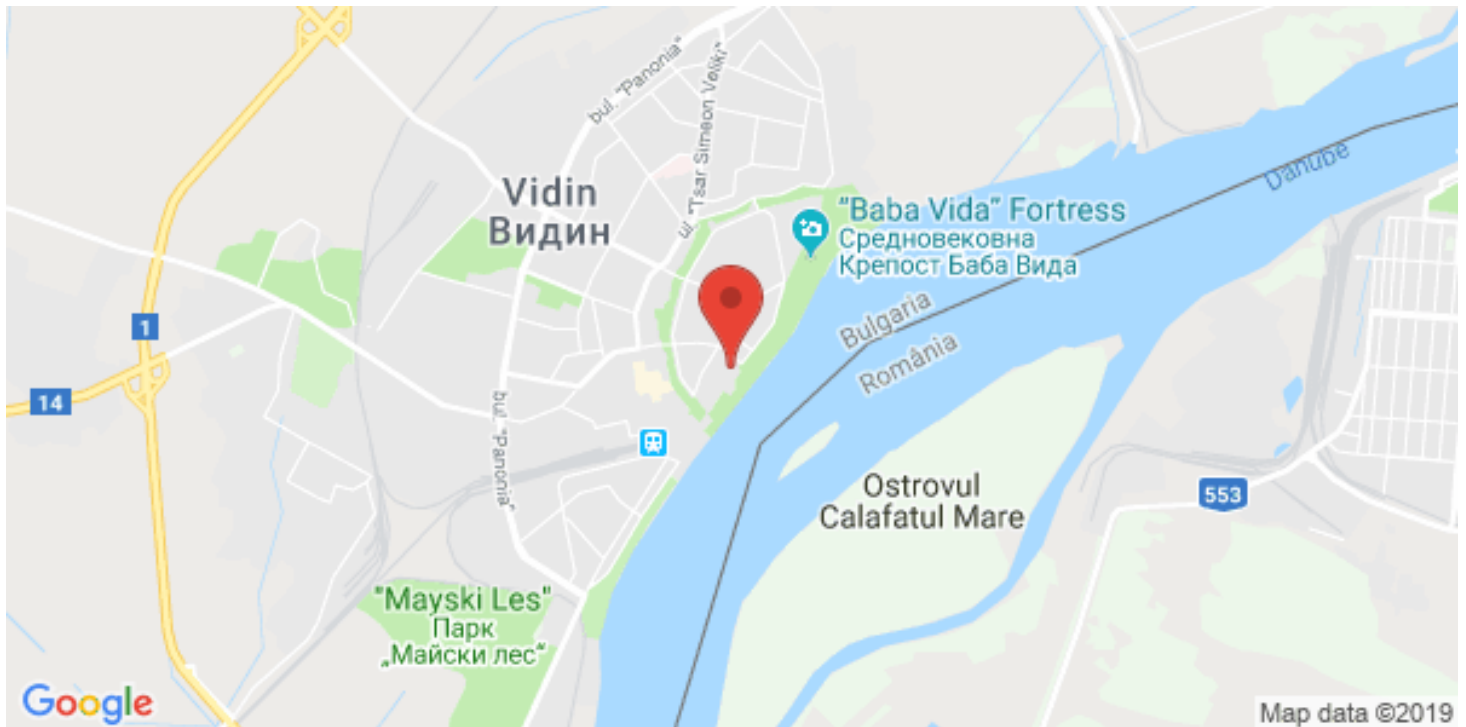
Храм „Св. Николай“

Descriere

Храмът „Св. Николай Мирликийски“ е съставна част от комплекс, включващ още църквата „Св. Пантелеймон“, сградата на Видинска Св. митрополия, мавзолея на екзарх Антим I и епархийското училище. Митрополитската църква „Св. Николай“ е построена през 1926 г. В архитектурно отношение сградата представлява трикорабна кръстocupолна базилика, с апсида и притвор, с две галерии на север и юг и една на западна страна. Църквата има доста внушителен ексетитор - голям купол, две симетрично разположени кули над централния вход, а фасадата е раздвижена посредством достатъчно на брой кръгли и сводести прозорци. Интериорът се отличава с красивите си мозайки като решение за пода и стените, за които се твърди, че са изработени в Берлин, Германия. Дебърски майстори са изработили стенописите и иконите. Южната стена изобразява св. Николай Чудотворец.

Harta

Манастир „Св. Димитър Басарбовски“

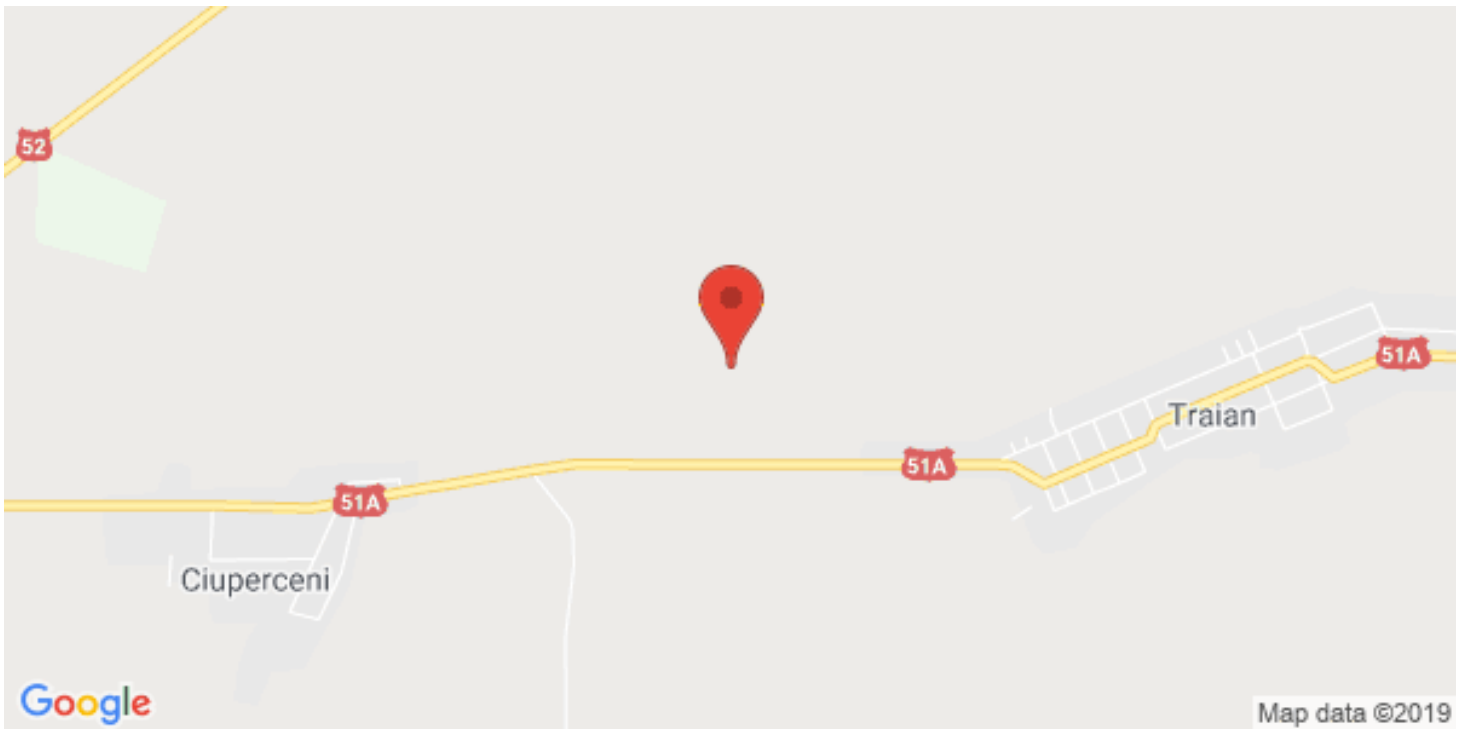
Descriere

Този манастир се намира недалече от гр. Русе в живописните скали покрай р. Русенски Лом и е единственият действащ скален манастир. Това е паметник с висока архитектурна, културна и религиозна стойност. Част е от веригата скални манастири по река Русенски Лом. Построен е по времето на Втора българска държава, като по това време е бил препълнен с монаси, изпълнени с вяра към Бога и с желание за пречистване и скромен живот. През 15 в. манастирът е владение на великия влашки войвода Иванко Басараб, чиято дъщеря царица Теодора е първата съпруга на българския цар Иван Александър (1331-1371 г.). Според преданието, Иванко Басараб може би е създал манастира, или е бил негов дарител. Манастирът носи името на Димитър Басарбовски, известен още като св. Димитър Нови. Той е историческа личност, роден и живял в селото Басарбово. Когато намерил манастира в скалите, той заживял в него като отшелник. Отличавал се с голяма религиозност, чистота в мислите си към Бога и с любов към животните. Когато почувствал, че умира, си направил гроб между два камъка до

реката. По-късно тялото му било намерено нетленно и е било погребано в църквата на родното си село, изградена на мястото на къщата му, а после било пренесено в манастира. Първоначално църквата се наричала "Св. Йоан". Издълбана е дълбоко в скалата, като на входа ѝ се намира нишата, в която е живял св. Димитър Басарбовски. От иконите най-ценно е изображението на св. Димитър Басарбовски, както и житийни сцени от 1803 г. Липсват стенописи, като такива има отвън на стените на двете килии. Иконостасът датира от 1940 г. В бившата костница на манастира днес има музейна експозиция за историята му и църковна утвар. Върху скалите са останали средновековни графити с човешки и животински изображения. След първата Руско-турска война от 1774 г. мощите на светеца са пренесени в Букурещ, в патриаршеската църква „Св. Св. Константин и Елена“. Вярва се, че мощите му са спасили Букурещ от чума през 1774 г. Личността на св. Димитър Басарбовски е силно почитана на Балканите, особено от румънския народ и затова е обявен за небесен закрилник на Румъния. Неговата памет се тачи на 26 октомври, както в Румъния, така и в скалния манастир до с. Басарбово. През 2005 г. Румънската патриаршия дарява частица от мощите на светеца на манастира.

Harta

Църква „Св. Троица“ в гр. Русе

Descriere

Църквата е най-старата култова сграда в града. Издигната е върху ранно-християнска църква /катакомба/ от 5 в. Представлява солидна сграда, трикорабна базилика, като корабите са разделени от седем колони. Храмът е дълбоко вкопан в земята. Над входа по-късно е построено голямо кубе в руски стил, а камбаните на църквата са пет на брой. Има два параклиса. В единия - св. „Александър Невски“ от 1884 г., е подредена музейна експозиция от църковна утвар, а вторият, построен през 1886 г. е посветен на св. св. Кирил и Методий. Към храма е имало устроено килийно училище. Иконостасът е изпълнен от неизвестен майстор, както и иконите. През 1934 г. художникът Господин Желязков, руски възпитаник и проф. Стефан Иванов са поканени да го изографисат. От 1870 г. в храма действа църковен хор, който след 1900 г. е единственият такъв на държавна издръжка. През 1989-2000 г. се извършва реставрация и се поставят и витражни красиви прозорци на църквата. В катедралния храм са погребани четирима доростолско-червенски митрополити. Обявена е за културна ценност от национално значение.

Harta

Храм „Св. Георги“, гр. Русе

Descriere

Църквата е построена върху стар дървен храм от 1806-1812 г., изгорял по време на Руско-турската освободителна война. След издействано разрешение от османската власт, майстор Пено Никеоглу от Трявна я построява едва в 1843 г. Представлява голяма, дълбоко вкопана земята трикорабна базилика с изградени три олтара: централен – на св. Георги; северен – на св. Димитрий Бесарбовски, южен – посветен на св. Николай Мирликийски Чудотворец. Средният кораб на храма е отделен от другите чрез 6 дървени колони. Изографисан е от Апостол Христов, наследник на Дебърска школа, който по-късно е осъвременен с нов слой от проф. Никола Кожухаров и художника Цанко Георгиев. Иконостасът е произведение на Тревненска резбарска школа, изпълнен от Дончо Тодоров и Божко Стойнов, а по-късният иконостас е дело на проф. Иван Травницки. Иконите са също изпълнения на тревненска художествена школа от зограф Захарий Цанюв и Иоаникий папа Витанов през 1842 г. В комплекса около църквата е издигната камбанарията, строена през 1909 г. и по-късно през 1939 г., когато към нея е

построен и параклис, посветен на св. Йоан Рилски. Построена е и църковна къща, в която се помещава библиотеката, заседателни зали и свещноливница (до 1930 г.). В храма се съхраняват частица от мощите на св. Георги, който е избран от 2002 г. за закрилник на град Русе.

Harta

Църква „Св. Четиридесет мъченици“, Велико Търново

Descriere

„Св. 40 мъченици“ е може би най-известният храм в гр. Велико Търново. Построен е и изографисан е още през 13 в. Храмът е изграден в чест на победата на цар Иван Асен от 9 май (Св. 40 мъченици) през 1230 г. над епирския владетел Теодор Комнин. На мястото му имало некропол от 11 в., като се смята, че тук се е намирала по-късно църквата „Св. Богородица“, която била част от главния царски манастир „Великата лавра“. Храмът представлява продълговата триапсидна базилика, с шест колони вътре, костница мавзолей и две галерии. През 18 в. турците я превръщат в джамия и унищожават стенописите и иконите ѝ. Църквата „Св. 40 мъченици“ е уникална поради епиграфските си паметници, сред които колоната на хан Омуртаг, Асеновата колона и колоната от Родосто на хан Крум, върху които има надписи, осветляващи българската средновековна история. Тук са погребани цар Калоян (1207 г.), царица Ана Мария, Ирина, св. Сава Сръбски. На това място е открит гробът на цар Калоян, както и неговият пръстен с надпис и печат. През вековете на своето съществуване, църквата многократно е преустройвана. Ползвана е за важни национални събития, като например

обявяването на независимостта на България от цар Фердинанд през 1908 г. Църквата е със статут на архитектурно-строителен паметник от национално значение.

Harta

Църква „Св. Четиридесет мъченици“, Велико Търново

Descriere

Най-популярната средновековна старина във Велико Търново е построена и изографисана през 13 в. в чест на победата на цар Иван Асен на 9 май (Св. 40 мъченици) през 1230 г. над епирския владетел Теодор Комнин. Преди нея е имало некропол от 11 в. и вероятно тук по-късно се е намирала църквата “Св. Богородица”. Това е бил главният царски манастир “Великата лавра”. Представлява продълговата триапсидна базилика, с шест колони вътре, костница мавзолей и две галерии. В църквата има запазена стенопис от 13 в. През 18 в. турците я превръщат в джамия унищожавайки стенописи и икони. Църквата “Св. 40 мъченици” е уникална заради епиграфските си паметници: колоната на хан Омуртаг, Асеновата колона и колоната от Родосто на хан Крум, тъй като тези надписи осветляват българската средновековна история. Тук са погребани цар Калоян (1207 г.), царица Ана Мария, Ирина, св. Сава Сръбски. Тук е намерен гробът на цар Калоян, както и неговият пръстен с надпис и печат. През вековете църквата многократно е преустройвана. В нея са ставали важни национални събития, като например е обявена независимостта на България от цар Фердинанд

през 1908 г. Църквата е обявен паметник от национално значение като архитектурно-строителен.

Harta

Храм „Успение Богородично“ във Велико Търново

Descriere

Църквата се намира в квартал „Асенов“, точно срещу друга църква - „Св. 40 Мъченици“, на левия бряг на река Янтра. Построена е върху стара средновековна църква, в която цар Калоян положил мощите на св. Филотея Търновска. Днес мощите на светицата се съхраняват в Куртя де Арджеш, Румъния. През 14 в., жената на Иван Александър, Теодора от Влахия, дъщеря на Басараб I, е изпратена тук, против волята ѝ, да стане монахиня. През 1843 г., църквата е реставрирана и изографисана, но към края на 19 в. фреските в нея са заличени. През 1923 г. църквата е реставрирана. Има купол и една абсида, и е заобиколена от тухлен зид. Старите икони са най-ценното притежание на храма. Тук се намира чудотворната икона на св. Петка с надписи на гръцки език, датираща от 1854 г., дарена от един турчин, тъй като излекувала болното му дете. По-голямата част от иконите на църквата са от 16-19 в., от 16 в. са и иконите на Богородица и Христос Спасител. Част от иконите са принесени тук от намиралите се в съседство средновековни църкви. Иконостасът в храма е изработен от майсторът Илия Косев, височината му е 4 метра. Имало е стар иконостас, който е изчезнал. През

2005 г. църквата е изографисана отново.

Harta

Катедрален храм „Рождество Богородично“, Велико Търново

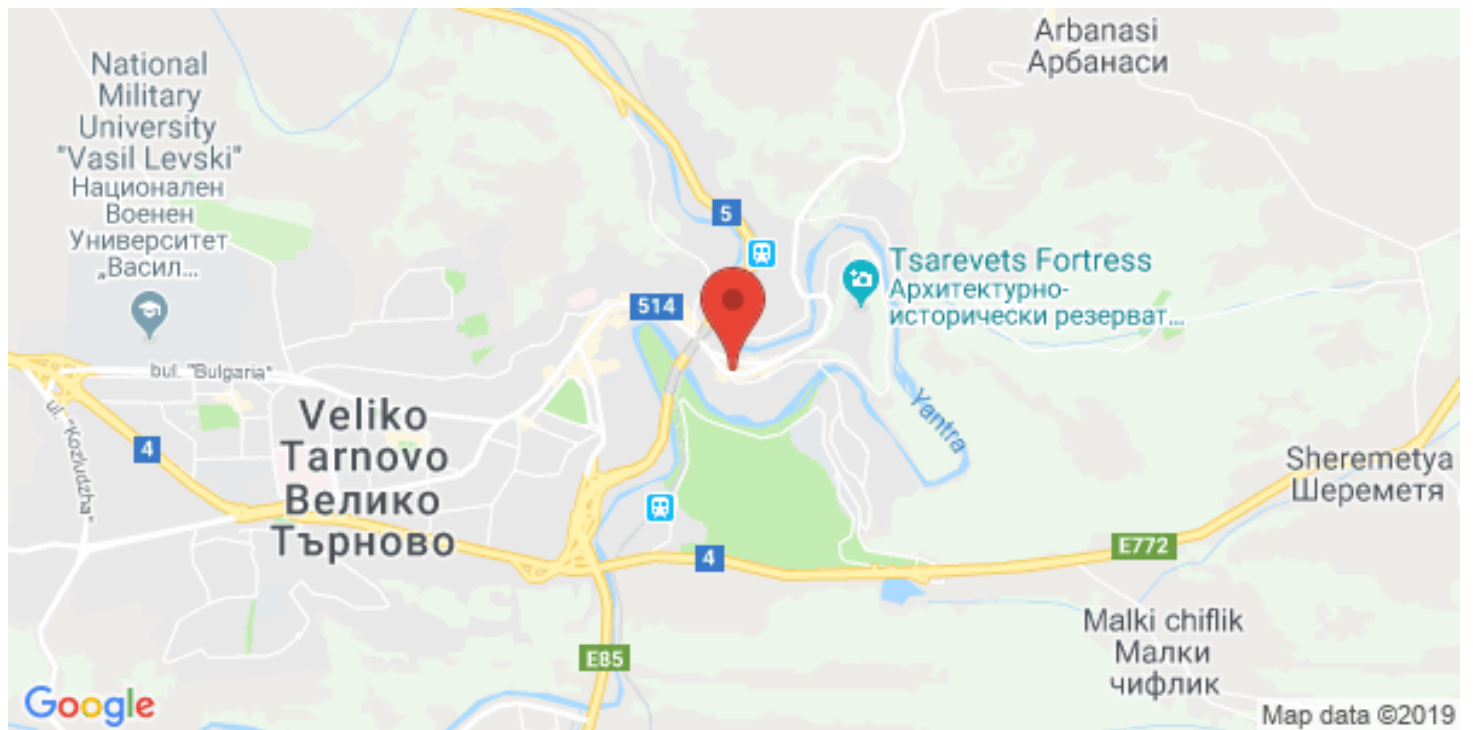
Descriere

Катедралната митрополитска църква се намира в Болярска махала до сградата на Великотърновската митрополия, под крепостта Царевец. Върху стара църква Колю Фичето построява сегашния храм (1842-8), като е използвал дялан пясъчник, с корниз и двойна „фичевска“ кобилица от червени тухли. Тя е с четири колони и елипсовидни прозорчета, трикорабна базилика с уникалните си два реда капители отвътре. Камбанарията, също построена от Колю Фичето, се намира на западната стена. Разрушена е от земетресението 1913 г., а в последствие е възстановена по старите чертежи на майстора и гипсовия модел от майстор Грозю от 1934 г. Дърборезбата е дело на Петър Кушлев от Дебърската школа, а царските двери са изработени от проф. Травниcki, като е използван материал от дъб. Църквата е действаща.

Harta

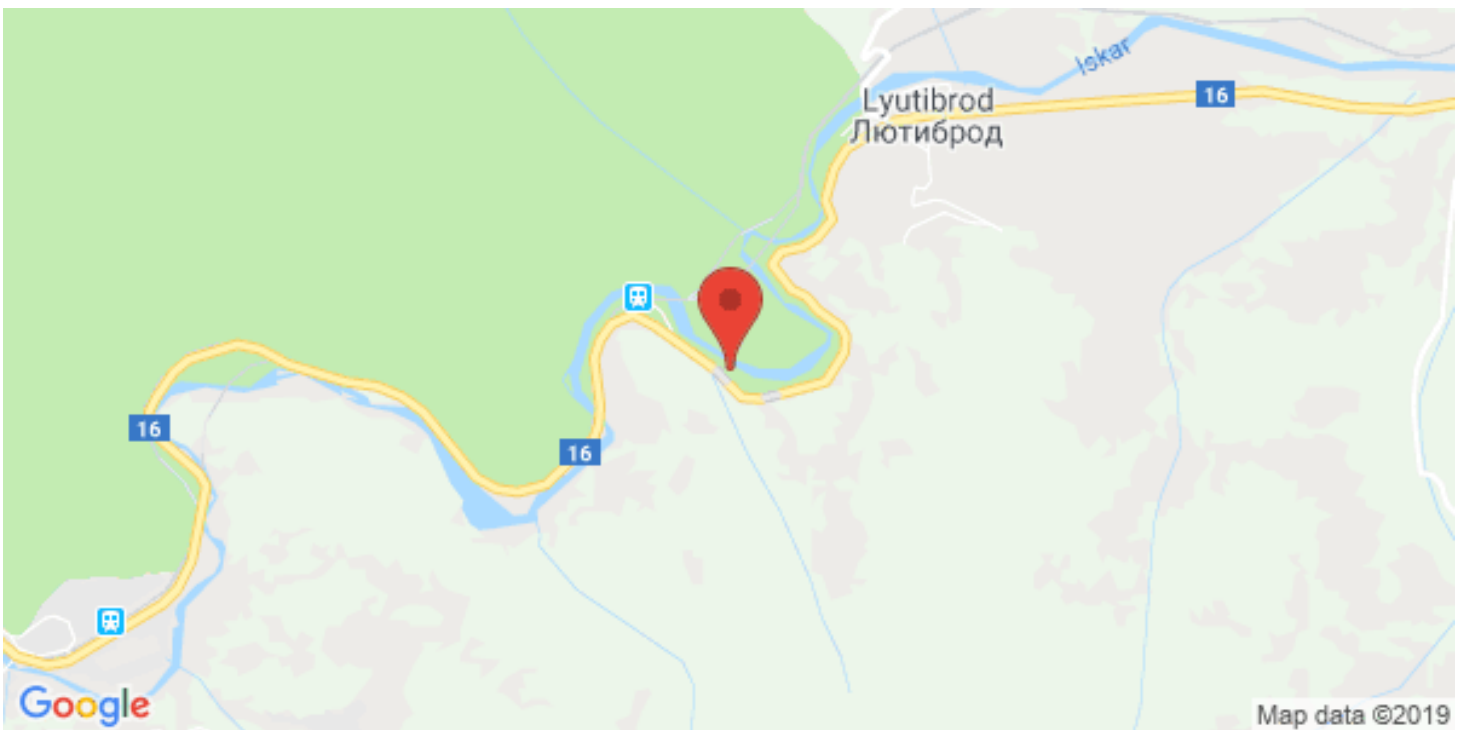
Черепишки манастир

Descriere

Това е български православен манастир, който е част от Врачанска епархия. Намира се в Искърското дефиле, до гара Черепиш, спирка Лютирод. Отстои на 90 км от София, в т.н. Българска Швейцария, заради прекрасното си живописно място. Може да се пътува и с автомобил по пътя за София, след гр. Мездра, в подножието на величествени скали и пещери. Основан е през Втората българска държава при цар Иван Шишман (1371-1393). Манастирът е бил голям книжовен просветен център, по-късно в него се помещава Софийска духовна семинария, която е подготвяла свещеници за цялата страна. Многократно опожаряван, свидетел на битки против поробителите турци през първата половина на 19в. се оформя големият манастирски комплекс - Методиево здание, игуменарница, приемна, Рашидова къща, Данаилова, костница-параклис, камбанария, църковен храм, музейна сбирка. Църквата на манастира е еднокорабна, сводеста, с открита галерия. Иконостасът е богато резбован, иконите са дело на майстори от Тревненска школа - на Йоаникий Витанов, и на Васил Илиев от Дебърска школа. Манастирът има богата книжнина и църковна утвар - съхранен е Типих от 1390-98 г., прословутото Черепишко евангелие от майсторите Костадин и Никола от Чипровци, Чипровска златарска школа, Даниловото евангелие от 1616 г. Има стари стенописи от Пимен Зографски.

Harta

Църква „Св. Софроний Врачански“, Враца

Descriere

Храмът е част от комплекс заедно с етнографския музей и възрожденските къщи. Управлява се от Регионалния исторически музей - Враца. Самата църквата е построена през 1848 г. върху по-стар храм. През цялото си съществуване храмът се е явявал естествен център на духовния и политически живот на Враца. Свързан е с най-бележитите български личности - Васил Левски, Софроний Врачански, Паисий Хилендарски. Сградата е каменна трикорабна, базилика, на запад с камбанария. Иконостасът и царските двери са от Дебърска школа и са с изключителна художествена стойност. Иконите са зографисани от Антон Станишев в стил „ампир“, а големите иконостасни икони от големия майстор Димитрий Зограф от Самоков. По повод 250 години от рождението на възрожденския просветител св. Софроний Врачански (който е духовен закрилник на град Враца), през 1989 г., след основна реставрация, с решение на епархийския съвет на Видинска епархия, църквата е обявена за храм-паметник „Св. Софроний Врачански, еп. Врачански“. Като традиция, от 2002 г., всяка година на 2 юни се отслужва възпоменателна панихида за Христо Ботев и падналите за свободата на България герои. В храма се намира и музейната експозиция "Старобългарско изкуство от Врачанско", състояща се от икони, църковна утвар и дърворезба.

Harta

Манастир „Иван Пустич“

Descriere

Манастирът е разположен недалеч от шосето Враца – Монтана, на около 7 км от пътя за кв. „Биктрец“ гр. Враца и на около 5 км преди отбивката за с. Бели извор. На мястото му е имало старо тракийско светилище около 4-1 хил. пр. Хр., а по-късно през средновековието е имало крепост наречена „Касина“. Много пъти е разрушаван от турците, а в сегашния си вид е от 1894-1928 г. Ремонтиран е през 2008 г. През съществуването си е имал различни имена - манастирът Касинец, Св. Йоан Богослов, Св. Йоан Рилски, Пустич. Сградата на църквата е еднокорабна, едноапсидна, с купол, покрита с цепени плочи и шест контрафорса на север и юг. В скалите над манастира има пещери, служили за обиталище на монаси. Небесният закрилник на България - св. Йоан Рилски, е живял в една от тях, а именно пещерата „Постница“. В нея са се запазили стенописите. Около 7 в. в манастира идват да работят чипровските майстори Никола, Пала и Костадин от Чипровци, представители на Чипровската златарска школа, прочутата по онова време. През 1611 г. те изработват тук щедьоври, останали досега - кръст с позлата и цветни камъни с два лъва с надпис за манастира. В златарското ателие са изработвани кръстове, иконки на св. Георги, който бил изобразяван с фес. Ателието на чипровските златари е с много голям принос за развитието на художествените занаяти близо 200 години. В обителта имало и меднощампарска работилница. Освен като център на художествени занаяти манастирът бил и книжовен център през Възраждането, в който са работили Йосиф Братисти, поп Тодор Врачански. Имало е килийно училище. Иконите и иконостасът са дело на Тодор Маньов, представител на Тревненска школа. В стенописите се откриват три живописни слоя, съответно от 11 в., от 16 в. и от 19 в.

Harta

Клисурски манастир

Descriere

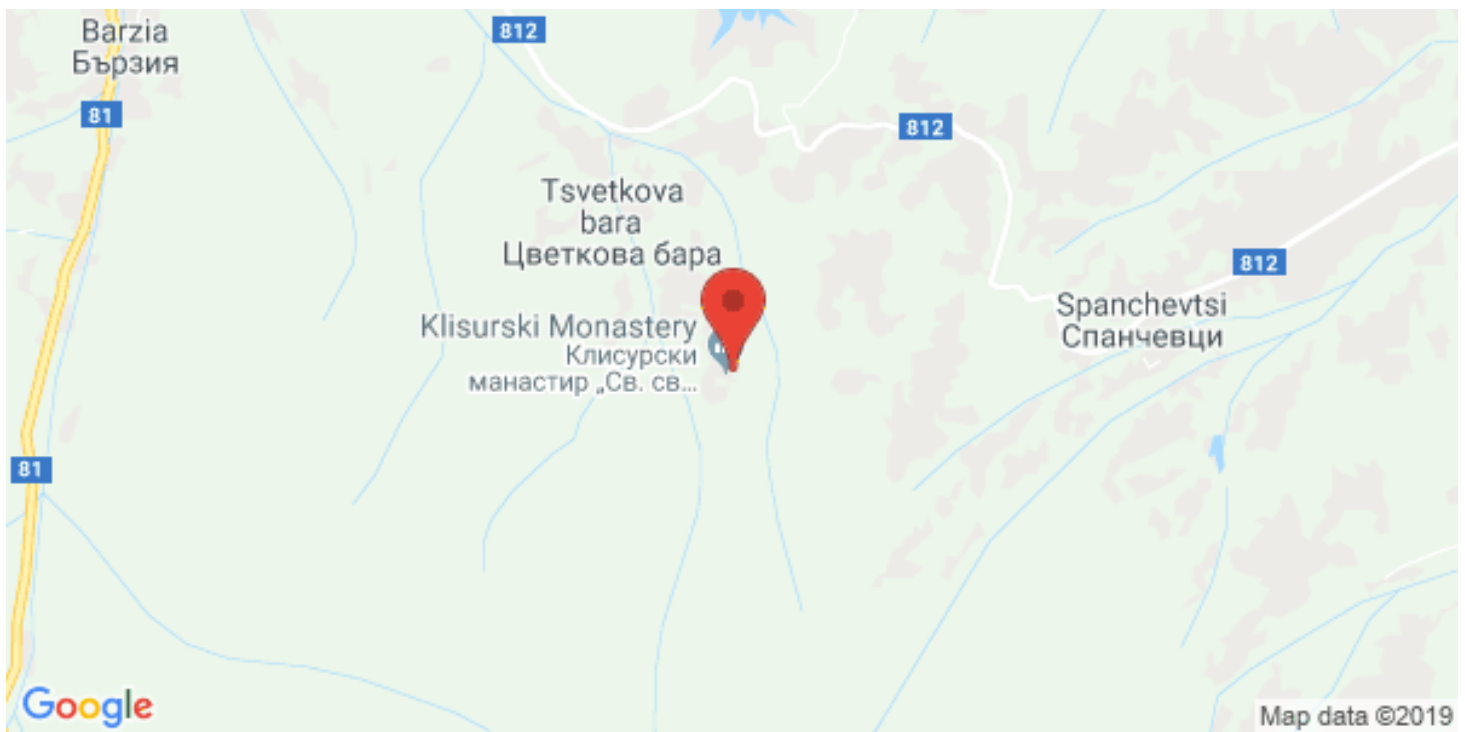
След основаването си през XII в., манастирът започва да играе ролята на духовен светилник в този край. Многократно опожаряван, разграбван, разрушаван и отново възстановяван от местното население. Едва през 1867 г. Илия Стоянов от с. Драганица, зслед като получил видение, пратено му от св. Никола, започва възстановяването на светата обител като организира и населението за това дело, построява храм от пръти и черги. След него Александър Дамянов от Берковица, покъсно игумен Антим, син на заможни берковчани отдава живота си за въздигането на манастира. С цената на цялото си състояние, възлизащо та 27 хиляди лв., построява магерница, възстановява стария параклис "Св. Никола", аязмото, стопанските и жилищните сгради. За периода 1887-1890 г. осъществява строежа на църковния храм, след разрешение от султана. С помощта на християните от околността, успява да закупи многобройни земи за манастира. Храмът, находящ се на хълм в центъра на комплекса, представлява трикорабна, кръстокуполна църква, с три апсиди, купол в средата със осемстенен барабан, външен притвор и две камбанарии от север и юг. Зад него е възстановеният параклис "Св. Никола". Игуменът Антим умира на преклонната 95-годишна възраст, след прекарани 55 години в манастира. През 1891 г. художникът Никола Образописов (1828-1925), творец, съвместил влиянието на старата Атонска традиция и новите художествени течения, е поканен да рисува икони в храма, а великолепият иконостас е резбован от самоковеца Стойчо Фандъков. През 1936 - 1937 г. Господин Желязков, руският възпитаник на Репин, с дъщеря си Олга и зет му проф. Георги Богданов, изографисват храма. В ново време тогавашният игумен, сега епископ Сионий, начева възстановяването на стария параклис. След него арх. Антим, сегашен протосингел на Видинската света митрополия, отпочва мащабни инфраструктурни подобрения в комплекса. Понастоящем светата обител е девически манастир. Комплексът е изключително добре поддържан от монахините, състои се от храм, параклис, жилищни хотелски постройки, огромен парк за разходки и аязмо с лековита вода. Освен това, те работят в иконописно ателие, където се рисуват прекрасни икони в стила на Охридската школа. Посетилите манастира могат да научат за историята му от църковния музей, съдържащ ценни експонати - снимки, документи, църковна утвар, богослужебни книги и икони. Тук могат да се видят одежди и предмети на първия български екзарх и видински владика Антим, както

и на покойния видински владика Дометиан.

Harta

Катедрален храм „Св. Димитър“

Descriere

Катедралният храм „Св. вмчк Димитър Солунски“ е вторият по големина храм в България и трети по височина (33 м.). Църквата е построена на мястото на стара дървена църква, датираща от 17 в., която впоследствие е рухнала след безброй разрушения. Строителството на нова голяма църква станало наложително в периода 1885-1926 г. В храма е служил първият български екзарх Антим. Майстор от Тревненска школа и италиански архитект са водили строителните дейности. Храмът представлява кръстокуполна трикорабна базилика с широко обемно пространство. Една от най-големите забележителности в храма е часовникът на една от камбанариите, който датира от 1900 г. и работи до днес. Иконостасът е дело на художниците от Дебърска школа, на прочутия род Филиповци (1923 г.). Първата църковна служба се е състояла през 1868 г., а храмът е осветен през 1885 г. Църквата е прекрасно изографисана от художника Господин Желязков, ученик на Репин с колектив. Също така храмът притежава уникални стенописи, например в него са изобразени големи български национални герои като например стенописът “Дарове от цар Петър (927-970 г.) на св. Иван Рилски”, който се среща единствено в тази църква.

Harta

